

[Bernhard Baunsgaard]

frisind over for nye kunstneriske fremtrædelsesformer, hvis dette frisind begrænses, så snart stærke politiske kræfter ønsker indgreb. Men nu skal jeg ikke fortsætte med det. Der mangler i ministerens redegørelse noget helt afgørende. Der mangler en beskrivelse af den samlede filosofi, den livsholdning, der skulle ligge bag. Og hvad skulle det så være? Frisind. Ja men, vil kulturministeren svare, jeg har jo denne gang nævnt ordet frisind. Ja, det er vistnok nævnt et par gange. Og, vil ministeren sige, jeg har udførligt talt om ytringsfriheden. Se bare på min redegørelse og tæl, hvor mange gange jeg har nævnt det! Det kan ikke understreges kraftigt nok: ytringsfrihed og frisind er ikke begreber, der kan bruges skiftevis. Det er ikke muligt at have frisind uden ytringsfrihed. Det er meget vel muligt at have ytringsfrihed uden frisind. Besværlige digtere i det gamle Rom blev forvist fra Rom til rigets udkanter, og dér kunne de så forlyste sig med at skrive, hvad de ville. Det moderne samfund er lige så raffineret. Vist har vi da ytringsfrihed. Folk må skrive og gøre næsten, hvad de har lyst til, men noget ganske andet er det naturligvis, hvis ytringsfriheden skulle blive besværlig og komme ud til andre mennesker.

Der er talt meget om den fare, der stammer fra den private commercialisering af kulturlivet, men bemærkelsesværdigt lidt om faren for commercialisering via offentlige tilskud. Vi må have frisindet ind. Og hvad bliver så forskellen mellem en kulturpolitik, der bygger på frisind, og en kulturpolitik, der bare bygger på ytringsfrihed?

En frisindet kulturpolitik er ikke en kulturpolitik, hvor man blot finder sig i, at nogle lidt særprægede mennesker finder på at diskutere det gamle, gode, arvede tankesæt, men hvor man opmuntrer til at diskutere det nye, hvor man hele tiden spørger: kan vi dog ikke klare problemerne på en anden måde? Er der ikke en ny måde at klare det på? Er det så nødvendigt? Ja, det er nødvendigt. Det går ikke godt, som mange vil sige. Der er da ingen, der i alvor kan hævde, at det moderne menneske føler en overensstemmelse mellem den kulturelle indstilling, der er gængs i samfundet, og de økonomiske og tekniske forhold, vi lever under. Hvis man ikke kan svare ja til det, hvis vi ikke føler, at vi bor godt i betonklodserne, hvis vi ikke føler, at der er god overensstemmelse mellem

vor kulturindstilling og kvindens stilling, når vi ved, at samfundet brød sammen, hvis kvinden gjorde det, som vor kulturindstilling bygger på, gik hjem og passede børnene, så ved vi, at vi har brug for frisindet.

Min tid er gået. Jeg understreger endnu en gang: det er nødvendigt, at vi får en kulturpolitik, der bygger på frisindet. At sprænge grænserne, det vil være til gavn for os alle sammen, skabe et klima, der er gunstigt for at prøve nyt, gøre det, som Kumbel vel bedst har sagt:

»Kultur – det er ikke en fin menuet i en fortids-frednings-forening, men det, at man slås for sin modstanders ret til at slås for den modsatte mening.«

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Kristeligt folkeparti ønsker at takke kulturministeren for redegørelsen om regeringens kulturpolitik. Vi tror, det er nyttigt og vigtigt, at vi får denne debat. Spørgsmålet er, hvilken kulturpolitik der skal føres, og svaret må naturligvis afhænge af, hvilket syn det enkelte parti har på kulturpolitik.

I redegørelsen får vi regeringens principper og mål for de kommende års kulturpolitik. Nu er det ikke muligt at gå i dybden med alle de ting, redegørelsen beskæftiger sig med, men der er rejst en række spørgsmål, som nok kan give anledning til debat.

Alene ordet »kultur« er nok til at sætte diskussionen i gang. For hvad er kultur? Kristeligt folkeparti ser kulturen som et resultat af menneskets kamp for at overleve og finde mening i tilværelsen. Vi taler om kulturarv, for kultur er ikke bare noget nutidigt – det er det også – som ændres med samfundets udvikling. Et lands kultur har rødder i fortiden. Vi hører sammen. Slægt skal følge slægters gang. Der er megen dybde i det. Vores tid er forskellig, men der er noget, der ikke forandres. Vi har en kristen kulturarv, og vi ønsker, at kulturpolitikken må bygge på denne arv. Mennesket er skabt i Guds billede med ansvar over for sin skaber og sin herre, og det betyder, at hvert enkelt menneskes liv og værdighed må respekteres, også de ufødtes. Det betyder frihed under ansvar. Menneskeværdighed, frihed og ansvarlighed må være det fundament, der bygges på i kulturpolitikken.